

Teksten: Jeremia 20: 7-13 en Matteus 10: 16-23

Lieve mensen, gemeente van Christus onze herder,

Verleiding. Zoals Jeremia zich door God laat verleiden, zo kan een mens ook al heel jong door heel iets anders verleid worden, namelijk door de wolf. Zo weet het sprookje van Roodkapje.

Als een volleerde mantelzorgster stuurt de moeder van Roodkapje haar dochter naar grootmoeder. Om bij haar oma te komen, moet Roodkapje door het donkere dierenbos.

'Wel op het pad blijven hoor,' roept moeder haar na... 'Ik zal goed oppassen,' belooft Roodkapje. In het bos wacht de wolf Roodkapje op. Roodkapje heeft

geen idee wat voor boos dier de wolf is, vertelt sprookjesverteller Grimm. Ze legt de wolf in detail uit waar haar oma woont. Terwijl de wolf naar oma spoedt en haar hap hap-slok opeet, plukt Roodkapje een boeketje bloemen voor haar. Veel later dan de bedoeling was, komt Roodkapje bij oma aan. De sfeer die ze daar aantreft, roept iets naargeestigs op. 'Lieve hemel, wat vind ik het hier griezelig vandaag...' En als ze oma ziet liggen, klinken de klassieke woorden:

'O grootmoeder, wat heb je grote oren.'

'Dat is om je beter te kunnen horen.'

'Maar grootmoeder, wat heb je grote ogen.'

'Dat is om je beter te kunnen zien.'

'Maar grootmoeder, wat heb je grote handen.'

‘Dat is om je beter te kunnen pakken.’

‘Maar grootmoeder, wat heb je een verschrikkelijk grote mond.’

‘Dat is om je beter te kunnen opeten.’

Ieder kind krijgt bij die woorden een siddering... alsof het jouzelf overkomt...

De wolf is terug van weggeweest. Tot in Zeist..., hoorde ik laatst. Dat zorgt voor opwinding in de samenleving. Er ontstaan twee kampen, van voor en tegen de terugkeer van de wolf. ‘Wauw de wolf,’ is een natuurlijke reactie van de mens. De wolf staat voor de wilde natuur. Niks mis mee, zou je denken, maar de boer en zijn schapen weten beter. De wolf verslindt zijn kudde, weet de boer. Niet een schaap, maar vele pakt hij. Hoe dat laatste kan? Ik las erover, hoe schapen niet echt op de

vlucht slaan, maar gaan staan kijken wanneer hun familielid wordt gegrepen. Dat doen ze omdat ze niet zomaar bij hun dierbare willen wegrennen. Ze blijven in de buurt, en dat *triggert* de wolf, hij pakt hen dan ook, ze zijn een makkelijke prooi. Allemaal hebben we zulke beelden op het netvlies. De wrede kant van de natuur. En sinds een wolf de Wapse hobbyboer beet, weten we dat ook een mens, als de wolf zich als een kat in het nauw ervaart, prooi van de wolf kan zijn.

Probeert de boer zijn schapen tegen wolven te beschermen, met hekken al dan niet onder stroom, Jezus doet iets anders met zijn leerlingen. Hij stuurt zijn leerlingen, zijn schapen juist onder de wolven. Hij zegt: 'ik zend jullie uit onder

de wolven.’ Mooie boel, doe mij maar de boer, zou ik als schaap denken.

Wat doet Jezus hier precies? Hij waarschuwt zijn leerlingen en dus ook ons. Als Jezus ons uitzendt, bindt hij ook ons, net als de moeder haar dochter Roodkapje, op het hart: ‘Blijf op het pad.’ Want weet, *Je zult zijn als schapen midden onder de wolven.* Dat wil zeggen, als leerling van Jezus en kind van God ben je soms kwetsbaar. Wat maakt ons kwetsbaar in de wereld? Als christen, als leerlingen van Jezus volgen we zijn pad, en dat pad van Jezus is het pad van de liefde. En die liefde komt niet van deze aarde, en ook niet uit de natuurwetten, noch van de mensen komt ze, nee, ze komt uit de hemel. En het pad van de liefde is smal... Veel mensen kiezen liever een brede weg. En we kunnen als

leerlingen ook zomaar struikelen, en van het pad afraken.

Jezus, onze Herder, weet dat en waarschuwt ons, pas op voor de wolven..., Wie of wat zijn de wolven? Wolven buiten je en in je...? Wat vreet ons op als het de kans krijgt? In het sprookje van Roodkapje, bij de boer, en in het Evangelie staat de wolf voor alles wat ons als schapen wil verslinden. De wolf, dat kan van alles zijn buiten ons, maar ook in onszelf... Zoals de drift die ons van schaap in wolf doet veranderen, of de zucht naar wraak, of blinde woede. Er zijn plekken op aarde waar de wolven de machtigen zijn. Daar moeten Jezus' schapen ondergronds, worden ze gemarteld en vervolgd, in Iran, China, zo las ik recentelijk. De slaven en hun nazaten hoef je ook niet te vragen wie in

hun geval de wolven waren. En er zijn de geldwolven ... Bij mijn schoonmoeder van 91 belden ineens twee mannen aan die zeiden dat ze kwamen om de gaskachel te controleren. Ze drongen zich brutaal op en stonden zomaar binnen. Het was dat er precies op dat moment een stoer kleinkind bij haar op bezoek was, toevallig, maar anders...

Om de wolf te stoppen, moet je denken als een wolf, vertelt een wolvenkenner in de krant. Jezus geeft ons vanmorgen een ander advies mee. Hij noemt daarvoor naast het schaap en de wolf nog twee andere dieren, de slang en de duif. Eerst de slang. De slang heeft doorgaans niet een al te beste reputatie in de Bijbel en daarbuiten, maar Jezus zegt, wees slim als een slang. In het Griekse woord voor slim zit

‘behoedzaam’, ‘wijs’ en ‘kundig-zijn’. Doe niet zomaar wat, wees bedachtzaam, geïnformeerd. Weet hoe de wolf te werk gaat en wapen je. En tegelijk moet je, als het aan Jezus ligt, in je zending zijn als een duif, simpel, eenvoudig, niet dat gekronkel van een slang. De duif, het tweede dier, beeld van de heilige geest, is hier symbool van zuiverheid, van eenvoud en argeloosheid. Ook hier, net als bij de slang, gebruikt Jezus positieve eigenschappen, wees zuiver, integer, onbevangen en open.

Jezus zegt trouwens niet ‘wees listig als een slang’ óf ‘zuiver als een duif’, maar Hij zegt: wees beide. Het gaat Jezus erom dat je beide bent. Dat vraagt dus om een lenige geest. Slang en duif, ze hebben elkaar nodig, de bedachtzame slang en de onbevangen duif.

'Zonder argeloosheid wordt scherpzinnigheid manipulatief en zonder scherpzinnigheid wordt argeloosheid naïef, lees ik ergens.' (ZIN HERHALEN)

Meteen na deze fabelachtige levensles zegt Jezus: *Pas dus op voor de mens.* Want je kunt een schaap treffen, maar ook een wolf, en wat te denken van de spreekwoordelijke wolf in schaapskleren? Ja, wees niet naïef, vertrouw niet zomaar op Jan en alleman. Zeker niet online. Wees op je hoede. Jezus' waarschuwing is heel actueel. Het is niet toevallig dat in onze tijd vertrouwen en wantrouwen zomaar uit balans zijn. We hebben de slang en de duif daarin hard nodig. Om ons vertrouwen te vergroten, is het nodig dat het in iets rust dat groter is dan

onzelf, wij zijn vaak te grillig..., onze gevoelens slepen ons zomaar mee. Er is een liedje dat ons vertelt wat te doen. Het klinkt simpel als een duif, en het raakt de kern van waar het om gaat: 'Stel je vertrouwen op de Heer je God...' In de praktijk van alle dag betekent dat niet dat je naïef weer het touwtje uit de brievenbus. Kunt laten hangen, nee die tijdis voorbij. Het vraagt om een spirituele nuchterheid van Godsvertrouwen en realiteitsbesef. Een beetje in de geest van een grapje: 'Geloof in God, maar zet je fiets op slot...'

In alle ernst. Laat je vertrouwen in God rusten en van daaruit in mensen. Als je dat doet, kun je altijd terugvallen op iets voorbij de mensen. Dat is wat de geroepen profeet Jeremia doet, hij heeft zich door de lokroep van de Eeuwige

God laten meeslepen in plaats van door de wolven van zijn tijd. Hij houdt stand.

‘U leg ik mijn zaak voor’. (Jer. 20:11)

Jeremia vertrouwt op God juist in angstige en onzekere tijden. Dat vertrouwen is zo sterk, dat hij in vertwijfeling toch kan loven.

Jezus lijkt op Jeremia, beide vertrouwen ze op de stem en het woord van de hemelse vader als Hij zegt: ... *het is de Geest van uw Vader, die in U spreekt...*

Hoe we dat zelf kunnen ervaren? Zoals een dichter of schrijver soms ervaart dat niet hijzelf schrijft of dicht, maar iets dat ze ‘Het’ noemen, ‘Het in mij’, iets dat hem of haarzelf overstijgt, zo kunnen wij ervaren dat de heilige Geest in ons spreekt. Als wij, gevoed door geestrijke tekst en mentaliteit, zijn als een duif en

een slang tegelijk, dan zijn we behoedzaam, slim en onbevangen en puur, en als we ons zo gedragen, dan draagt de geest ons van daaruit de goede woorden aan. Bijbelvast.

We zullen ons als schapen met de strategie van duif en slang moeten hoeden voor de wolven. Slim en onbevangen. Misschien bij tijden op een wijze die we nu nog niet kunnen bevroeden. Maar een vriend van Jeremia, Jesaja, droomt ervan... in het 11^e hoofdstuk:

'Te gast zal zijn een wolf bij een schaap, een panter vleit zich neer bij een bokje...Jonge koe en berin weiden met elkaar, hun jongen vleien zich tezamen neer.'

Maar vooralsnog moeten we de waarschuwendende les van Jezus serieus

nemen. Dat we als zijn volgelingen als het eropaan komt als schapen onder de wolven worden gezonden.

Hij wist als geen ander hoe waar die woorden zijn.

Tot slot, een de evangelistenvrienden van Matteus, Marcus, schrijft als hij net heeft vertelt dat de hemel boven Jezus open ging en een stem 'geschiedt', die zegt ' jij bent mijn zoon, mijn meest geliefde, in jou heb ik welbehagen'. Dat de geest Jezus in de woestenij slingert of drijft, en dat Jezus door de satan beproefd, verleid dus, wordt. Dan staat er, 'Hij leeft te midden van de wilde dieren, en engelen zorgden voor hem. Dat we dat in deze weredl meenemen, dat ook voor ons engelen zullen zorgen... als we de satan te midden van de wilde dieren van deze tijd weerstaan. Amen

